Gołdap, 10 listopada 2026 r.

OR.0003.27.2026

Radny Rady Powiatu w Gołdapi
Pan Paweł Czyż

W odpowiedzi na Pana interpelację w sprawie wprowadzenia od 1 stycznia 2027 roku bezpłatnych przejazdów pasażerskich na pięciu liniach komunikacyjnych o charakterze użyteczności publicznej, organizowanych przez Powiat Gołdapski oraz kompleksowej weryfikacji rozkładów jazdy pod kątem rzeczywistych potrzeb mieszkańców, odnosząc się do poszczególnych części interpelacji, informuję co następuje.

Ad. 1
Kwestia wdrożenia bezpłatnych przejazdów pasażerskich na pięciu liniach komunikacyjnych o charakterze użyteczności publicznej w powiecie gołdapskim od 1 stycznia 2027 roku zostanie poddana analizie w kontekście możliwości i ograniczeń budżetowych oraz organizacji przewozów z potencjalnym operatorem.

Ad. 2
Nie ma potrzeby przeprowadzenia odrębnej analizy prawnej w zakresie możliwości wprowadzenia bezpłatnych przejazdów z uwzględnieniem ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, ustawy o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych oraz obowiązujących umów z operatorem ponieważ barierą dla wdrożenia bezpłatnych przejazdów nie jest brak rozwiązań prawnych.

Ad. 3
Zarząd Powiatu w Gołdapi z uwagą analizuje dobre praktyki stosowane przez inne samorządy w Polsce, w tym model funkcjonowania transportu w Powiecie Legionowskim. Jednak z uwagi na diametralnie odmienne uwarunkowania dochodowe, demograficzne oraz geograficzne obu jednostek, bezpośrednie przeniesienie modelu z Powiatu Legionowskiego do Powiatu Gołdapskiego może okazać się trudne do zrealizowania.

Ad. 4
Wojewoda Warmińsko-Mazurski na rok 2026 przyznał Powiatowi Gołdapskiemu dopłatę z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych (FRPA) w kwocie nie wyższej niż 3,00 zł do wozokilometra, przy czym łączne maksymalne zobowiązanie z tego tytułu nie może przekroczyć 654 726,00 zł.

Ad. 5
Łączna wysokość wpływów ze sprzedaży biletów na wszystkich pięciu liniach komunikacyjnych o charakterze użyteczności publicznej, dla których organizatorem jest Powiat Gołdapski, w okresie od 1 stycznia do 30 września 2026 roku wynosi 84 528,66 zł.
W podziale na poszczególne linie przedstawia się to następująco:
- linia komunikacyjna Gołdap – Banie Mazurskie przez Mażucie, Ziemiany – 4 490,73 zł
- linia komunikacyjna Gołdap – Banie Mazurskie przez Skocze, Żabin – 16 484,23 zł
- linia komunikacyjna Gołdap – Kierzki przez Grabowo, Banie Mazurskie – 24 305,12 zł
- linia komunikacyjna Gołdap – Banie Mazurskie przez Wilkasy, Grabowo – 9 940,43 zł
- linia komunikacyjna Gołdap – Gołdap przez Żytkiejmy, Skajzgiry – 29 308,15 zł.

19-500 Gołdap, ul. Krótka 1, tel. 87 615 44 55, fax. 87 615 44 45
e-mail: starostwo@powiatgoldap.pl
www.powiatgoldap.pl

Ad. 6
Ewidencja prowadzona przez Organizatora i Operatora opiera się na danych dotyczących wolumenu sprzedanych biletów a nie ilości pasażerów korzystających z poszczególnych linii komunikacyjnych. W okresie od 1 stycznia do 30 września 2026 roku, liczba sprzedanych biletów jednorazowych oraz miesięcznych na poszczególnych liniach wynosi:
- linia komunikacyjna Gołdap – Banie Mazurskie przez Mażucie, Ziemiany – 500 szt.
- linia komunikacyjna Gołdap – Banie Mazurskie przez Skocze, Żabin – 1944 szt.
- linia komunikacyjna Gołdap – Kierzki przez Grabowo, Banie Mazurskie – 1472 szt.
- linia komunikacyjna Gołdap – Banie Mazurskie przez Wilkasy, Grabowo – 289 szt.
- linia komunikacyjna Gołdap – Gołdap przez Żytkiejmy, Skajzgiry – 2460 szt.

Ad. 7.
W obecnym modelu funkcjonowania koszty na realizację powiatowych przewozów pasażerskich pokrywane są z trzech źródeł: dopłata z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych, wpływy ze sprzedaży jednorazowych i miesięcznych biletów, wkład własny Powiatu Gołdapskiego. Wprowadzenie bezpłatnych przejazdów skutkuje całkowitą utratą po stronie Powiatu wpływów ze sprzedaży biletów oraz – co kluczowe – bezpowrotną utratą państwowych dopłat do ulg ustawowych (dla uczniów, studentów itp.), które przysługują wyłącznie przy sprzedaży biletów ulgowych. Brak szczegółowych danych księgowo-sprzedażowych za rok 2027 nie zmienia faktu, że cała ta kwota musiałaby zostać pokryta z dochodów własnych Powiatu. Każde przejście na model bezpłatny w warunkach rynkowych wymusza na operatorze wkalkulowanie 100% ryzyka handlowego w stawkę za wozokilometr, co przy obecnych trendach inflacyjnych (koszty paliwa, wzrost płacy minimalnej) skutkowałoby wzrostem cen usług przewozowych w nowym przetargu o co najmniej kilkanaście procent.

Ad. 8
Wprowadzenie bezpłatnych przejazdów nie spowoduje prawnej utraty możliwości ubiegania się o środki z FRPA, ale pozbawi Powiat Gołdapski zewnętrznych środków z tytułu ustawowych dopłat do biletów ulgowych i spowoduje przeniesienie pełnego ciężaru utraconych przychodów na budżet Powiatu, przy nienaruszalnym limicie dopłaty państwowej na poziomie 3,00 zł/km.

Ad. 9-10
Samorząd powiatowy prowadzi ciągły monitoring i na bieżąco weryfikuje rozkłady jazdy obowiązujące w powiatowych przewozach pasażerskich. Rozkłady jazdy na liniach powiatowych są ewaluowane na podstawie zgłoszeń i wniosków wpływających od mieszkańców, wójtów, sołtysów oraz jednostek oświatowych tak aby dostosować siatkę połączeń do realnych potrzeb mieszkańców. Ewentualne korekty godzin odjazdów są wprowadzane w ramach możliwości organizacyjnych i finansowych, z zachowaniem wymogu ciągłości oraz stabilności realizowanych przewozów.

Ad.11
Zmiana godzin kursowania autobusów bez zwiększenia łącznej liczby wozokilometrów jest jak najbardziej możliwa lecz wymaga spełnienia określonych warunków organizacyjnych i formalno-prawnych.

Ad. 12
Dotychczasowa siatka połączeń została skonstruowana w oparciu o najpilniejsze potrzeby mieszkańców i w dominującej mierze zabezpiecza dojazdy poranne (w okolicach godz. 6:00, 7:00 i 8:00) oraz powroty popołudniowe (po godz. 14:00, 15:00 i 16:00). Obecny rozkład jazdy na 5 liniach komunikacyjnych w większości uwzględnia już kursy w tych przedziałach godzinowych. Uruchomienie kolejnych, nowych kursów wiązałoby się z koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów.

Ad. 13
Nie planuje się przeprowadzenia szerokich konsultacji społecznych w zakresie godzin kursowania autobusów. Przeprowadzenie pełnej procedury konsultacji społecznych (zbieranie ankiet, ewaluacja wniosków, uzgodnienia technologiczne z operatorem) wymagałoby kilku miesięcy, na co w obecnym okresie końcoworocznym Powiat nie posiada zapasu czasowego. Ponadto przeprowadzenie masowych konsultacji społecznych generuje ryzyko powstania licznych, wzajemnie sprzecznych wniosków ze strony mieszkańców poszczególnych miejscowości. Uwzględnienie jednostkowych oczekiwań z jednej miejscowości często uniemożliwia obsłużenie pasażerów z kolejnych wsi na danym ciągu komunikacyjnym. Brak formalnych konsultacji społecznych nie oznacza zamknięcia się na potrzeby mieszkańców. Zamiast angażowania środków i czasu w formalne procedury konsultacyjne, Powiat opiera się na zgłoszeniach przekazywanych bezpośrednio przez sołtysów, wójtów gmin oraz samych mieszkańców. Taki tryb pozwala na natychmiastowe wychwycenie najbardziej pilnych potrzeb i ich bezpośrednią analizę z operatorem.

Ad. 14
Na chwilę obecną Zarząd Powiatu nie przewiduje możliwości wdrożenia bezpłatnych przejazdów w ramach powiatowych przewozów pasażerskich z dniem 1 stycznia 2027 roku. Priorytetem samorządu pozostaje zachowanie stabilności finansowej samorządu oraz dbałość o ciągłość świadczonych usług transportowych. Zarząd Powiatu uważa utrzymanie obecnego modelu odpłatności za jedyne bezpieczne i odpowiedzialne rozwiązanie finansowe.
Do głównych przesłanek stojących za tym stanowiskiem należą:
- utrata przychodu ze sprzedaży biletów – obecne umowy z operatorem uwzględniają przychody z biletów jako element rekompensaty lub przychodu Operatora. Zmiana zasad odpłatności od 1 stycznia 2027 r. wymusi na operatorach wkalkulowanie ryzyka braku biletów a co za tym idzie zaoferowanie wyższej stawki za 1 wozokilometr, co dodatkowo zwiększy koszty po stronie Powiatu,
- utrata prawa do rekompensaty z tytułu ulg ustawowych - w przypadku wprowadzenia bezpłatnych przewozów, deficyt linii rośnie, a kwota utraconych dopłat z ulg musi zostać w całości pokryta z dochodów własnych Powiatu Gołdapskiego,
- sztywny limit dopłaty państwowej z FRPA - w przypadku bezpłatnych przejazdów koszt świadczenia usługi per wozokilometr rośnie (brak przychodu z biletów + brak zwrotu za ulgi ustawowe) a całość deficytu jednostkowego przekraczającego kwotę 3,00 zł/km obciąża wyłącznie budżet Powiatu,
- rygory procedury konkursowej FRPA - wniosek o dofinansowanie z FRPA podlega ocenie punktowej przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego. Kryteria oceny uwzględniają m.in. wskaźnik efektywności kosztowej wskaźniki zamożności samorządu oraz poziom zaangażowania środków własnych. Sztuczne zawyżenie wnioskowanego deficytu wynikające z likwidacji biletów stwarza ryzyko uzyskania niższej oceny punktowej wniosku na tle innych

samorządów utrzymujących odpłatność i wykazujących wyższą efektywność wykorzystania środków publicznych.

Ad. 15

Zarząd Powiatu w Gołdapi wyraża pełną gotowość do przedstawienia Radzie Powiatu kompleksowej i syntetycznej analizy w tym zakresie, lecz na obecną chwilę nie jest w stanie zrobić tego rzetelnie, gdyż nie jest jeszcze ogłoszony nabór wniosków na dopłatę z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych a także nie jest znana stawka za wozokilometr.
Wstępna analiza finansowa wykazuje, że wprowadzenie przejazdów bezpłatnych nie likwiduje kosztów świadczenia usługi przez Operatora – zmienia jedynie podmiot pokrywający powstałą lukę budżetową, którą Powiat musiałby w 100% pokryć z dochodów własnych.
Ponadto wdrożenie darmowej komunikacji przy braku wystarczających środków w budżecie Powiatu z czasem mogłoby wymusić ograniczenie liczby kursów lub likwidację wybranych linii, co pogłębiłoby wykluczenie komunikacyjne mieszkańców mniejszych miejscowości. Z punktu widzenia potrzeb społecznych priorytetem mieszkańców pozostaje pewność, punktualność oraz optymalne godziny odjazdów umożliwiające dojazd do pracy i szkół, a nie samo zwolnienie z opłaty biletowej, która obecnie ma charakter symboliczny i socjalny.

Ad.16

Zarząd Powiatu w Gołdapi z pełną uwagą pochyla się nad tematem komunikacji publicznej, traktując go priorytetowo w kontekście potrzeb mieszkańców. Wszelkie dalsze kroki formalno-prawne, w tym ewentualne przygotowanie i skierowanie pod obrady Rady Powiatu projektu odpowiedniej uchwały, będą uzależnione od ostatecznych wniosków i rekomendacji płynących z prowadzonych obecnie analiz.
Z punktu widzenia samej techniki legislacyjnej i prawa materialnego, przepisy ustawy o publicznym transporcie zbiorowym dają organom stanowiącym samorządu możliwość ustalania cen maksymalnych lub zwolnień z opłat. Sam fakt prawno-formalnej dopuszczalności takiego rozwiązania nie tworzy jednak automatycznie możliwości jego bezpiecznej realizacji w sferze budżetowej. Zarząd Powiatu w Gołdapi stojąc na gruncie przepisów prawa i dbałości o finanse publiczne deklaruje, że kwestia dopuszczalności prawnej nie stanowi jedynej i wystarczającej przesłanki do podjęcia prac nad projektem uchwały. Priorytetem Zarządu pozostaje przygotowanie dokumentów zapewniających trwałość i ciągłość funkcjonowania sieci 5 linii autobusowych w dotychczasowym, sprawdzonym i bezpiecznym budżetowo modelu odpłatności biletowej.

STAROSTA
Krzysztof Tomasz Kazaniecki

19-500 Gołdap, ul. Krótka 1, tel. 87 615 44 55, fax. 87 615 44 45
e-mail: starostwo@powiatgoldap.pl
www.powiatgoldap.pl